

Gyógyszerésztörténeti közlemény

Gyógyszerészet 30. 299—302. 1986.

Szemelvények a Sopron megyei gyógyszerészek egyesülete működéséből¹

KOCSIS KRISZTINA

A XIX. század gyorsuló társadalmi fejlődése maga után vonta a már szükségszerű egyesületi élet létrejöttét a gyógyszerészetben. A nehezen kibontakozó önálló gyógyszerész egyletek kialakulása előtt a gyógyszerészek bekapcsolódtak a hasonló, természettudományos érdeklődésű szervezetek munkájába. A 100 ére létrejött Sopron megyei gyógyszerész testület tevékenysége alapján megismerhetjük a kor gyógyszerészeit foglalkoztató problémákat, a megoldásra váró feladatokat, melyek elsősorban a közegészségügyi helyzet rendezése, a gyógyszerészet, mint önálló tudomány elfogadtatása, gyógyszerészeti kamara felállítása, az egyetemi oktatás, a képzés reformja, a gyógyszerészek anyagi helyzete, a taxakérdés rendezése területén jelentkeztek.

*

A közegészségügy, s így a gyógyszerészet ügyének általános rendezése terén a XIX. század elejéig nem történt lényeges változás. A gyógyszerészeti tudomány több tekintetben magas fokon állt, és szinte teljes mértékben függetlenítette magát az orvostudományon belül, de sem olyan törvények, sem olyan rendeletek nem szabályozták ügyeit, melyek egy céltudatos közegészségügyi program keresztülvitelét tüzték volna ki célul. A gyógyszerészek közötti érdekellentét, a konkurenciától való félelem, valamint a gyógyszertárak szétszórtsága miatt a gyógyszerészek között nem fejlődött ki az a testületi szellem, amely alkalmas lett volna a gyógyszerészet ügyeit rendezni [1].

A XIX. század gazdasági és társadalmi fejlődése hazánkban is jelentkezett. Ebben az időszakban jelent meg az első hivatalos magyar gyógyszerkönyv, ekkor született meg a gyógyszerészeti szakajtó, s támadt fel a gyógyszerészekben a társulási szellem.

Az első szakmai fórumok

A gyógyszerészek, mielőtt engedélyezték volna az Országos Egyesület megalakulását, részt vettek a már korábban megalakult Magyar Orvosok és Természetvizsgálók Vándorgyűléseinek, valamint egyes területeként alakuló orvos-gyógyszerész egyletek munkájában. A vándorgyűlések tulajdonképpen célja az idők folyamán sokat nem változott, a legújabb eredmények ismertetése mellett lehetőség adódott egy-egy földrajzi terület megismerésére, alkalom nyílt tapasztalatok kicserélésére, barátságok kötésére.

1847. augusztus 11—17. között Sopron adott otthont a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók

VIII. nagygyűlésének. A gyűlés 483 résztvevője 3 gyógyszerész-előadást hallhatott: *Murrmann Károly* a soproni bor vegytani vizsgálatával foglalkozott, *Wagner Dániel* vegytudor és pesti gyógyszerész 2 előadást tartott, a mesterséges ásványvizek és azok gyógyszerekkel történő helyettesítését, másikk előadásában a tarcsai ásványvíz mennyiségi vegytanát tanulmányozta [2].

Az 1848. március 15-i események lázba hozták az egész országot, így a gyógyszerészek is megragadták az alkalmat, hogy a pálya függő ügyeit rendezzék. A Pest-budai Gyógyszerész Testület két kérvényében helyt kapott az érdekképviselet, a gyógyszerészképzés, a gyógyszerészeti vizsgálatok ügye, a magyar gyógyszerkönyv és árszabvány szerkesztésének kérdése, egy országos testület létrehozásának óhaja is. A 48-as minisztérium működésének rövid ideje alatt megpróbálta rendszerbe foglalni a tennivalókat, s erre vonatkozólag meg is tette az első lépéseket. A szabadságharc bukása azonban nem tette lehetővé az elképzelések realizálását.

A Bach-korszak fékezte a fejlődést hazánkban; a gyógyszerészek gazdasági helyzete romlott, a pálya tudományos jellegét nem ismerték el. Virágzott a kuruzslás, tömegesen árultak gyógyszert a szatócsboltok is. Az egyre rosszabbodó helyzet ellenére az ország különböző részeiben akciót kezdett egy-egy gyógyszerész.

Az országszerte létrejött orvos-gyógyszerész egyletek a két rokon pálya tagjai között lehetővé tették a közvetlen testületi érintkezést, az orvosi karral együtt követelhetők a közegészségügyi feltétlen és mielőbbi rendezését. A vidéki orvosok és gyógyszerészek között kialakult jó viszony következménye, hogy az egyesületek beadványokkal fordultak a belügyminiszterhez, melyben a közegészségügyi törvény sürgetése kapcsán rámutattak a gyógyszerészet fontosságára, neves orvosok aláírásával hívták fel a miniszter figyelmét a gyógyszerészeti ügy rendezésének nagy jelentőségére.

A soproni orvos-gyógyszerész egylet alapszabálytervezetét 1868. máj. 9-én hagyta jóvá a belügyminisztérium [3].

Törekvés önálló gyógyszerészeti szervezet országos kiépítésére

Az Orvosok és Természetvizsgálók 1863-ik évi nagygyűlésén önálló gyógyszerészeti szakosztályt állítottak fel *Jármay Gusztáv* és *Ráth Péter* elnökletével. Itt határozták el egy országos gyógyszerész egylet életre hívását. Az alapszabályok részletes kidolgozásával a Pesti Gyógyszerész Testületet, valamint 25 vidéki gyógyszerészt bízták meg. A tervek

¹ Az MGYT Győr-Sopron megyei Szervezete és a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály által rendezett emlékülés (Sopron, 1984. máj. 8.) előadása alapján.

szerint a vidéki gyógyszerészek tömörítésére az országot kerületekre és járásokra osztották, járásonként 20—40 gyógyszerzárral. Néhány év alatt (3 országos nagygyűlés munkája eredményeként) 1872-re sikerült az országos egyesület kereteinek a megalakítása.

Egyes vidékeken azonban igen nehezen ment a szervezés, ehhez az országban dúló kolerajárvány is hozzájárult. Ilyen nehézségek között az 1872. májusában megtartott országos egyesületi közgyűlés megválasztotta a járások ideiglenes elnökeit, akiknek feladata lett a kerületek és járások megalakítása.

Az V. kerület első járásához tartozott Sopron, Vas és Veszprém megye, melynek megbízott elnöke *Hartmann József* csepregi gyógyszerész lett. *Hartmann* Sopronban az alakuló közgyűlést ugyan meghirdette, de tekintettel a megjelentek kis számára, ez akkor nem sikerült. Az V. kerület első járása Szombathelyen alakult meg *Pillich Ferenc* elnökletével. Az egyesület üléseit a következő években felváltva, hol Sopronban, hol Szombathelyen tartották egészen 1884-ig.

A soproni szervezet megalakulása

Az 1884 tavaszán történt változásról a Sopron című közlöny a következőket írta: „Gyógyszerészek egyesülete alakult meg városunkban február 25-én, melynek tagjai a városunk és megyénkbeli gyógyszerészek urak lehetnek. Az alapszabályok kidolgozásával és az ideiglenes elnökséggel *Csathó József* gyógyszerész úr bízott meg.” Az 1884. máj. 15-i alakulóülésein a megye 18 gyógyszerzárából 14-en jelen voltak, illetve képviseltették magukat. *Hartmann József* üdvözlő szavai után *Csathó József* beszédében rámutatott a kezdeti nehézségekre, mellyel minden intézménynek küzdenie kell, biztosította az országos egyesület, hogy annak tagjai maradnak a jövőben is, munkáját támogatják, s viszont hasonlót kívánnak tőle [4].

Az elnök által említett nehézségek már a beküldött alapszabálytervezet elfogadása kapcsán jelentkeztek. Az alapszabály 39 pontból állt, részletesen tárgyalva a testület célját, a tagok jogait és kötelességeit, a tisztségviselők teendőit, a testület beszületésének és felosztásának [5].

A polgármester kifogásolta többek között a kötelező taggá avatást, mivel ilyen kényszerű törvényeink nem ismernek, a becsületbíróóság létrehozását sem engedélyezte, mert ezen ügyek a törvényes bíróságra tartoznak.

1885 márciusában módosították az alapszabályokat, majd elfogadásra ismét felterjesztették. Még ez év júniusában tartott közgyűlésen indítványozta *Gráner Jenő* soproni gyógyszerész, hogy a megyében levő gyógyszerzárakról egy anyakönyv állíttassék össze, amit az Országos Egyesület is szorgalmazott.

Az alapszabályokban a belügyminiszter is talált kivetnivalót, 1886 februárjában ezeket megvitaták és módosították. Ekkor emlékeztek meg a korán elhunyt *Csathó József*ről és *Hartmann József*ről. *Csathó József*nek a Sopron megyei gyógyszerész egyesület létrehozását, elindítását köszönhet-

jük. *Hartmann József* az Országos Egyesület szervezése körül szerzett kiváló érdemeket. *Hartmann* egyike azoknak, akik tisztán látták, hogy minden pálya annyit ér, amilyen mértékben meg tudja becsülni a maga nagyjait, s amennyire ragaszkodik a múlt tisztaságaihoz. Éppen ezért az 1876. évi közgyűlés alkalmával a Hungária-szállodában tartott társasbeneden egy ezüst serleget nyújtott át az egyesület elnökének egy olyan felköszöntő során, amelyben a régi lovagvilágra emlékeztető szokások elevenedtek fel. A serleg évtizedekig mint *Hartmann-serleg* maradt fenn az utókorra.

1886 júniusában a belügyminiszter elfogadta az alapszabályzatot, melyet a közgyűlés eljuttatott a megye gyógyszerészeihez, megszavazták az 1885-ben *Csurgy Kálmán* szerkesztésében megjelent Gyógyszerési Közlöny előfizetését. A megye gyógyszerészei a szaklap útján bekapcsolódtak az országos ügyekbe, összeköttetést, kapcsolatot keresve más kollégákkal. Támogatták a gyógyszerész kamara felállítását, melynek ügye már 1876-ban felmerült, de sohasem valósult meg.

Az 1895-i ülésen a kerület gyógyszerészei állást foglaltak a vallás- és közoktatásügyi miniszter leírataiban felvetett, a nők gyógyszerész képzéséről szóló javaslatról. A többség a nők képzése mellett foglalt állást. „mint női segéd személyzet” lennének alkalmazhatók.

Az 1896. évi augusztusi ülés a gyógyszerzárak jogosítványok adományozására vonatkozó tervezet megvitatásával foglalkozott. A soproni gyógyszerészek konkrét lélekszámhoz kötötték az új gyógyszerzárak felállításának engedélyezését, ahogy az a ránk maradt jegyzőkönyvben olvasható: „Gyógyszerzár csak azon körzetben volna engedélyezhető, ahol annak felállítását a község vagy a törvényhatóság maga kéri, és annak engedélyezését bizonyos lélekszámhoz (nézetünk szerint 6000) köttessék”.

A soproni szervezet a XX. században

Jéhn Vilmos elnöksége alatt (1900—1920) vitázták meg, miképp lehet a segédhiányon enyhíteni, ugyanis a megye 25 gyógyszerzár közül ekkor csak 9-nek volt segéde. Egyik érdekes, és mindkét félnek hasznos javaslatuk volt az egyetemisták bevonása, ami legalább a nyári szabadságok kiadását tette volna lehetővé. Ennek díjazását úgy képzelték el, hogy egész évben folyósítanak egyes hallgatóknak bizonyos összeget, és ennek fejében a megye valamelyik gyógyszerzárában kellene helyettesíteniük a nyári időszakban. Felvetették a gyógyszerészképzés reformját, annak kivételére javaslatokat is tettek. Ugyancsak szóba került a nyugdíjjogosultság kérdése is.

Az 1902-es gyűlés legfontosabb napirendi pontja az Egyesületben, Budapesten felvetett, a hitelszövetkezetekre vonatkozó javaslat megtárgyalása volt. Régi sérelme volt a gyógyszerész karnak az, hogy míg a legkisebb kereskedelmi üzlet tulajdonosa is aránylag könnyen és tekintélyesebb hitelre is szert tudott tenni, a nem reáljogú gyógyszerzárakat a bankok nem tartották hitelképes objektumnak.

Ha tehát egy gyógyszerésznek más ingatlan vagyona nem volt, hanem csak a jó forgalmú személyjogi gyógyszerértára, arra a bankok kölcsönt nem adtak.

1905-ben szóba került a Moson megyei gyógyszerészeknek Sopron megyéhez való kapcsolása, amit a gyűlés az összeköttetés hiányos volta miatt célszerűtlennek tartott. Ehelyett, mint a célnak jobban megfelelőt ajánlja *Molnár Lajos* a Sopron megyeieknek a Vas megyei szervezettel való egyesítését. Azal érveltek, hogy ez 1884 előtt is így volt, és amíg a gyűléseket felváltva Sopronban vagy Szombathelyen tartották, látogatottak voltak. A segédhiány a gyűléseken való megjelenést szinte lehetlenné tette. Molnár javaslata akkor nem vált valóra.

Az 1908-ban tartott rendkívüli ülésen a Sopron megyei gyógyszerészekon kívül már a Moson megyei gyógyszerészek is részt vettek. Az így kibővült ülésen vitatták meg az Országos Egylet elnökségének javaslatát az akkor napirenden volt új gyógyszerési törvény tervezettel kapcsolatban. Vélemények hangoztak el a gyógyszerési pályára lépés előfeltételét képező középiskolai képesítés tárgyában is. Ekkor még a gyógyszerési pályára való lépésnek nem volt előfeltétele a gimnáziumi érettségi. 1888-tól kezdődően 6 gimnáziumi osztály elvégzése után lehetett a gyakornoki időt megkezdeni a gyógyszerértárakban. Az érettségit 1912-ben tették kötelezővé, így az 1914-ben valósult meg.

Az első világháborús események igen erős megpróbáltatások elé állították a gyógyszerészi kart. Helyzetét rendkívül nehezé tette az, hogy igen sok gyógyszerésznek kellett katonai szolgálatra bevonulnia, továbbá akadozott a gyógyszerutánpótlás, főleg a tengerentúlról származó drogok és alapanyagok esetében. Emiatt nagyon magasra szökött a gyógyszerek beszerzési ára, új árszabvány pedig vagy egyáltalában nem, vagy csak későn jelent meg. A gyógyszerész tehát állandóan ráfizetett a beszerzett gyógyszerekre. A taxakérdés rendezetlensége a gyógyszerforgalom összetétele folytán különösen a vidéki gyógyszerészeket sújtotta. A vidéki gyógyszerértárak részben receptúrából, másrészt kézieladásból tartották fenn magukat. Ezzel szemben a pesti gyógyszerértárak több ún. specialitást forgalmaztak és tekintélyes részük igen erős pipereforgalmat is lebonyolított. Emellett sokuknak megvolt az a saját gyógyszerkülönlegessége, amely részére tekintélyes jövedelmet biztosított. Ez volt az az indítóok, ami 1918 szeptemberében a Vidéki Gyógyszerészek Országos Szövetségének a megalakulásához vezetett. Az új egyesület nagy népszerűsége tette szert, rövid időn belül több tagja lett, mint amennyi az 1872 óta fennálló Országos Egyesületnek volt. Megyénk gyógyszerészei is beléptek tagjai sorába.

A világháború után, 1920-ban indult meg a Magyarországi Gyógyszerész Egylet újjászervezése. Nagy szerepe volt ebben a szaksajtónak, amely újra megindult, valamint a kor neves gyógyszerészeinek, különösen *Karlovsky Geyzának* és *Koritsánszky Ottónak*. Az új egyesületet a soproniak is támogatták: az 1920. jún. 10-én tartott közgyűlé-

sen határozatban mondták ki kilépésüket a Vidéki Gyógyszerészek Országos Szövetségéből és beléptek a „Magyarországi Gyógyszerész Egyesületbe”. Az újjáalakuló gyógyszerész egyesület alapszabálytervezetét megvitatták és elfogadták. *Jéhn Vilmos* elnöki tisztről lemondott, melyet húsz éven keresztül töltött be. Tisztséget a továbbiakban nem vállalt, de az egylet munkájából az elkövetkező időkben is rendületlenül kivette részét; 1940-ig, haláláig szinte minden közgyűlésen jelen volt.

Az 1921. júl. 9-i gyűlésen az országos egyesület képviselőjében részt vevő *Karlovsky Geyzán* és *Koritsánszky Ottón* kívül vendégül látták a város és a megye vezetőit is. A már *Szerdahelyi János* elnökletével megtartott ülés teljes támogatásáról biztosította az országos vezetőséget, segítségüket kérte a közegészségügy egyes kérdéseinek rendezésében. Ráműtattak arra, hogy a gyógyszerész csak akkor dolgozhat lelkiismeretesen, ha anyagi megélhetése biztosítva van, és ezt főleg egy igazságos taxával lehet elérni. A soproni járásnak mind a 34 gyógyszerész tulajdonosa, illetve bérelője belépett az országos egyesületbe. Moson megyéből pedig a boldogasszonyi, nezsideri és vallai gyógyszerészek jelentették be a kerülhethez való tartozásukat.

Szerdahelyi elnök és *Nikolics Milivoj* ügyvezető elnök működésének idején nagy horderejű kérdések voltak napirenden: az egyetemi képzés reformja, az önálló gyógyszerészi fakultás felállítása, a szakmai továbbképzés, az egyesületi szaksajtó létrehozása, az alkalmazottak, az egyetemi hallgatók segítése. Ezen problémák megoldásában országos szinten is munkálkodtak, a fejleményekről tájékoztatták a kerület gyógyszereit. Továbbra is fennmaradt a gyógyszerészi kamara felállításának kérdése, mely azonban sajnos később sem valósult meg. A kamara létrehozásával elkerülhetővé válhatott volna a pálya sok ügyes-bajos dolgának a hatóságok elé kerülése, azok nyilvános megtárgyalása.

Az egyetemi oktatás reformjára, az önálló gyógyszerészi fakultás felállítására vonatkozó javaslatok szerepelnek az 1924—25. évi jegyzőkönyvekben is. A szakmai továbbképzés lehetőségeit napirenden tartották. Megoldást kerestek arra, hogy az egyedül dolgozó falusi gyógyszerészek is részt vehessenek a továbbképzéseken. A harmincas évek közepén, a IV. Gyógyszerkönyv megjelenése után gyakori összejövetelek voltak, főleg gyógyszervizsgálati kérdésekkel. 1945 után országos viszonylatban az első közt indult meg Sopronban — saját erőből — a rendszeres szakmai továbbképzés [6].

Gyógyszerészeink bekapcsolódtak az 1924-ben alakult Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság életébe. Részt vettek az Orvosok és Természetvizsgálók 1929-ben Sopronban tartott 40. vándorgyűlésének szervezésében, melynek egyik alelnöke *Szerdahelyi János* volt. A kerület aktív munkáját igazolta, hogy a központ részéről többször is köszönhették *Koritsánszky Ottót*, aki a század elején a soproni Oroszlán gyógyszerértárban dolgozott, és elsőként foglalkozott a város gyógyszerértárainak múltjával. Jó kapcsolat alakult ki a Vas—Zalai

kerület gyógyszerészeivel, akik többször is tiszteletüket tették a kerület gyűlésein.

Az egyesületi tevékenység kiemelkedő eseménye volt az 1932-ben Sopronban tartott országos közgyűlés. A Magyar Gyógyszerész Egyesület e rendezvényén 170 gyógyszerész vett részt. A központi vezetést Gaál Endre elnök, Koritsánszky Ottó ügyvezető igazgató — akkoriban a FIP alelnöke — képviselte. A gyűlést neves előadók tették érdekessé. Előadást tartott *Házi Jenő* főlevéltáros: „Adatok a soproni gyógyszerészek és gyógyszer-tárak múltjából”, valamint *Baradlay János*: „Magyar gyógyszerészek a kultúra szolgálatában” címmel. Baradlay pályája kezdetén nyolc évet töltött Sopron megyében [7]. A közgyűlés első-sorban kulturális, gazdasági és szociális kérdésekkel foglalkozott. Az országos közgyűlésnek Sopronban való megtartása nagy erkölcsi sikert hozott a kerületnek, és örvendetes eredménye, hogy a hatóságok az ott tett ígéretüket beváltották, miszerint a gyógyszer-tár vizsgálatoknál a tisztifőorvosok gyógyszerész közreműködését is igénybe vették.

1937. ápr. 4-én Szerdahelyi János lemondott elnöki tisztségéről, 1947-ig *Marinczer Jenő* kerületi elnök és *Nikolics Milivoj* ügyvezető elnök munkálkodott az egyesület élén.

Az 1947. febr. 23-án tartott alakuló, illetve tisztújító közgyűlésen a vezetőség számot adott a háborús évek munkáiról. Megemlékeztek az elhunyt *Szerdahelyi János* soproni, *Floderer Jenő* csepregi, *Rémann Béla* beledi gyógyszerészekről, akik hosszú évtizedek alatt emberségükről, szakmaszeretetükről adtak tanúbizonyságot. A közgyűlés elismerően állapította meg, hogy a kerület tagjai példás magatartást tanúsítottak a legválságosabb időkben. A közgyűlés köszönetet mondott az ügyvezető elnök több évtizedes munkájáért, melyet örökökérvényű szavakkal köszönt meg *Nikolics Milivoj*: „Csak a szakma érdekképviselőjét fogom szolgálni, csak a beteg emberek érdekeit kell tekinteniünk, párt, vallás, osztálykülönbség nélkül, mert törvényes kötelességünk válogatás nélkül gyógyszer-tár kiszolgáltatni az arra rászorulóknak. Ettől eltérni bűn!”

IRODALOM

1. *Baradlay J.—Bársony B.*: A magyarországi gyógyszerészet története. Budapest 1930. — 2. A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók 1847. aug. 11—17. Sopronban tartott VIII. nagygyűlésének történeti vázlatja és munkálatai. Pest 1863. — 3. 2. sz. Levéltár Sopron (XXV. 17602). — 4. Magyarországi Gyógyszerész Egyesület soproni kerületének jegyzőkönyve 1884—1947. Kézirat. (5/17. sz. gyógyszer-tár Sopron). — 5. A Soproni kir. városi és megyei gyógyszerész testület alapszabályai. 2. sz. Levéltár Sopron (XXV. 22410). — 6. A Győr-Sopron megyei Múzeumi Szervezet kiadványai. 4. sz. Dávid Lajos: A soproni múzeumi gyógyszerészeti gyűjteménye 1968. — 7. *Ryslavý K.*: Materialien zur Geschichte der Apotheken und Apotheker im Burgenland. Eisenstadt 1979.

Кочин К.: Отрывки из деятельности объединения фармацевтов Шопронской области

Ускоряющееся общественное развитие в XIX сто-

летию влекло за собой возникновение уже необходимой объединенной жизни в аптечном деле. Перед формированием трудно образующихся самостоятельных фармацевтических объединений, аптекари включились в работу сходных организаций, интересующихся естественными науками. Изучая деятельность созданного 100 лет т. н. в Шопронской области фармацевтического общества, мы можем ознакомиться с проблемами, занимавшими фармацевтов того времени, с ожидающими своего разрешения задачами, которые появлялись в первую очередь, в области приведения в порядок санитарного положения, признания фармацевтики как самостоятельной науки, образования коллегии фармацевтов, реформы университетского образования, дальнейшего повышения квалификации, а также в области материального положения и упорядочения вопроса о зарплате.

K. Kocsis: *Selected passages from the activity of the pharmaceutical association of Sopron-county*

As a consequence of the rapid social development of the XIX. century the social organisation of professional pharmacists has been initiated. Before the formation of the independent pharmaceutical associations the pharmacists joined into the activities of similar associations interested in natural sciences. A survey is given on the problems in which the pharmacists have been involved during the activity of the pharmaceutical association of Sopron-county, founded 100 years ago.

The tasks to be solved are as follows:

- first of all to improve the conditions of public health
- pharmacy, as an independent discipline to be accepted
- to establish a Pharmaceutical Chamber
- to reform the university education, as well as post-graduate training
- to change the financial conditions of pharmacists
- to establish a better system of price determination.

K. Kocsis: *Ausgewähltes aus der Tätigkeit des Pharmazeutenvereins im Komitat Sopron*

Die beschleunigte gesellschaftliche Entwicklung des 19. Jahrhunderts brachte die Entstehung des bereits notwendigen Vereinslebens in der Pharmazie mit sich. Vor der Entwicklung der sich schwer entfaltenden selbstständigen Pharmazeutischen Vereine, beteiligten sich die Pharmazeuten an der Arbeit der ähnlichen naturwissenschaftlichen Organisationen. In der Tätigkeit des vor 100 Jahren gegründeten Pharmazeutenvereins des Komitats Sopron widerspiegeln sich die die Apotheker des Zeitalters beschäftigenden Probleme, die zu lösenden Aufgaben, wie die Regelung des Gesundheitswesens, die Akzeptierung der Pharmazie als selbstständige Wissenschaft, die Erstellung der Kammer der Pharmazeuten, Universitätsunterricht, Reformen der Fortbildung, Normalisierung der finanziellen Lage der Apotheker und der Taxenfrage.

* *Resumo en Esperanto:*

K. Kocsis: *Elektaĵoj el la funkcio de la societo de farmaciistoj en la Komitato Sopron*

La pligrandiganta socia evoluo de la XIX-a jarcento kaŭzita la estiĝo de la jam neevitebla societa vivo en la farmacio. Antaŭ la elformiĝo de la malfacile disvolviĝantaj memstaraj farmaciistaj unuigoj la farmaciistoj aliĝis al laboro de similaj organizaĵoj kun natursciencia interesiĝo. Surbaze de la agado de la farmaciista societo (estiĝinta antaŭ 100 jaroj) en la Komitato Sopron, ni povas ekkoni la problemojn, kiuj okupigas la farmaciistojn de nia epoko, kaj la taskojn (atendantajn siajn solvojn), kiuj estas unuavice la ordigo de la sanitaro situacio, la akceptigo de la farmacio, kiel memstara scienco, la estiĝo de farmaciista ĉambro, universitata instruado, la reformo de la pluperfektigo, la materia situacio de la farmaciistoj kaj la ordigo de la takso-

(Győr-Sopron megyei Tanács Gyógyszertári Központja
5/19. sz. Gyógyszertár, Sopron, Május 1 tér 35. — 9400)

Ĝenera: 1984. XII. 22.